

PATVIRTINTA

Vilniaus „Juventos” gimnazijos direktoriaus
2024 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-106

VILNIAUS „JUVENTOS” GIMNAZIJOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus „Juventos” gimnazijos (toliau – Gimnazija) korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja pagrindinius apgaulės ir korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius, Gimnazijos įgyvendinamas apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės, proceso organizavimą, tarnybinės etikos laikymosi užtikrinimą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. Korupcija – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio arba kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio tinkamą bet kurios pareigos atlikimą ar reikalaujamą elgseną.

2.2. Apgaulė – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti.

2.3. Piktnaudžiavimas – veikimas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus ir kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir t. t.), taip pat tokie darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

2.4. Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant ir įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

2.5. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos:**

2.5.1. kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas;

2.5.2. nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui: neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas, tarnybos pareigų neatlikimas, gimnazijos paslapties atskleidimas, neteisėtas finansavimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas, turto iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, kišimasis į atliekančio asmens veiklą, dokumento suklaidymas ar disponavimas suklaidotu dokumentu;

2.5.3. kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.

2.6. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

II SKYRIUS

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

3. Apgaulės ir korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

3.1. Teisėtumo – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

3.2. Visuotinio privalomumo – apgaulės ir korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

3.3. Sąveikos – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam tokią pagalbą;

3.4. Pastovumo – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo;

3.5. Sąveikos – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;

3.6. Nuolatinumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo atitinkamam subjektui, kuris pagal savo kompetenciją įgaliotas įgyvendinti tokius pasiūlymus;

3.7. Proporcingos korupcijos prevencijos veiklos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma atsižvelgiant į viešojo sektoriaus subjekto dydį ir (ar) administracinius pajėgumus, o priemonės taikomos tik tos, kurios būtinos korupcijai atspariai aplinkai sukurti, siekiant kuo mažesnės administracinės naštos;

3.8. Subsidiarumo – už korupcijos rizikos valdymą pirmiausia atsakingi patys viešojo sektoriaus subjektai ar privataus sektoriaus subjektai; savarankiška įstaiga, kuriai viešojo sektoriaus subjektas pavaldus, atskaitingas ar priskirtas pagal valdymo sritį, ir (ar) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba siūlo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ar pati jas įgyvendina tik tiek, kiek tai reikalinga korupcijos rizikai šiame subjekte veiksmingai suvaldyti;

3.9. Skaidrumo – korupcijos prevencijos veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira visuomenei;

3.10. Asmens teisių apsaugos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;

3.11. Įtraukimo – į korupcijos prevenciją įtraukiama pilietinė visuomenė; viešojo sektoriaus subjektai imasi, o privataus sektoriaus subjektai gali imtis priemonių, skirtų jų darbuotojų antikorupciniam sąmoningumui didinti, teikti visuomenei informaciją apie antikorupcinės aplinkos kūrimą ir skatinti prisidėti prie jos kūrimo.

III SKYRIUS

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Apgaulės ir korupcijos prevencijos tikslai:
 - 4.1. Siekti, kad korupcija netrukdytų Gimnazijos veiklai, didinti paslaugų teikimo kokybę;
 - 4.2. Rengti antikorupcines priemones, kurios būtų nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaikės;
 - 4.3. Didelį dėmesį skirti korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamai atsakomybei už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimui;
 - 4.4. Ugdyti Gimnazijos bendruomenės nepakantumą korupcijai.
5. Apgaulės ir korupcijos prevencijos uždaviniai:
 - 5.1. nustatyti labiausiai korupcijos paveiktas Gimnazijos veiklos sritis, užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovą su korupcija, numatytų priemonių įgyvendinimą;
 - 5.2. atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti;
 - 5.3. atgrasinti asmenis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, žmonių apgaulės;
 - 5.4. užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir teikiamą jų įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;
 - 5.5. organizuoti skaidrų Gimnazijos veiklos vykdymą.

IVSKYRIUS

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

6. Apgaulės ir korupcijos rizikos analizė.
7. Problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas.
8. Gimnazijos darbuotojų supažindinimas su apgaulės ir korupcijos prevencijos politika.
9. Gimnazijos darbuotojų dalyvavimas apgaulės ir korupcijos prevencijos veikloje.
10. Sistemingas mokinių nepakantumo korupcijos apraiškoms visuomenės gyvenime ugdymas, įtraukiant antikorupcinių temų į ugdymo turinį.
11. Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, priimamų sprendimų nešališkumo.
12. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimų laikymasis.
13. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, mokyklos nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su Gimnazijos veikla, laikymasis.
14. Kontrolės ir priežiūros vykdymas.
15. Galiojančių tvarkos normų pažeidimų nustatymas ir tyrimas.
16. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Gimnazijos veiklos sistemoje padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.
17. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.
18. Gimnazijos kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas.
19. Pagrindinės korupcijos prevencijos priemonės yra šios:
 - 19.1. korupcijos rizikos analizė;
 - 19.2. korupcijos prevencijos planavimo dokumentai;
 - 19.3. teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas;
 - 19.4. pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

- 19.5. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;
- 19.6. korupcijos rizikos valdymo vertinimas;
- 19.7. atsparumo korupcijai lygio nustatymas;
- 19.8. antikorpinių elgesio standartų diegimas.

V SKYRIUS

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS ORGANIZAVIMAS

- 19. Įtraukti į apgaulės ir korupcijos prevenciją gimnazijos darbuotojus.
- 20. Skirti už Korupcijos prevencijos programos ir priemonių plano įgyvendinimą ir kontrolę atsakingus asmenis.
- 21. Atliekant apgaulės ir korupcijos atsiradimo riziką įvertinama:
 - 21.1. Motyvuota korupcijos tikimybės vertinimo išvada ir su tuo susijusi informacija;
 - 21.2. Galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimą dėl mokyklos lėšų ir kito turto;
 - 21.3. Darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskrecija (darbuotojo ar įstaigos teisė spręsti kokį nors klausimą savo nuožiūra);
 - 21.4. Gimnazijos ir jos darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygis;
 - 21.5. Reikalavimas laikytis įprastos darbo tvarkos;
 - 21.6. Nustatyti galiojančios tvarkos normų pažeidimai.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 22. Vykdamt gimnazijos veiklą turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, gimnazijos nuostatų, kitų įstaigos veiklą reglamentuojančių dokumentų.
 - 23. Asmenys, pažeidę šį Aprašą, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
 - 24. Informaciją apie apgaulę ir korupciją Gimnazijos darbuotojai, bendruomenės nariai gali teikti raštu, elektroniniu paštu ar kitais jiems prieinamais būdais (viešinama gimnazijos svetainėje www.vilniusjuventa.lt).
 - 27. Pranešimai, skundai ir visa informacija, susijusi su korupcija, tikrinama ir jiems pasitvirtinus taikomos atitinkamos priemonės.
-